

V.

Мърданіе на земятъ около осѣтъ.

40. Нека ся върнемъ сега къмъ денонощното мърданіе на небесный сводъ. Ный видяхме че при това мърданіе взаимното разстояние на звѣздытъ не ся измѣнява; а между това звѣздытъ ся отдѣльны тѣла, распрѣснаты въ пространството въ различни разстоянія отъ земятъ, за което съ голяма вѣроятность можемъ да заключимъ по различиятъ стѣпень на блясъкътъ имъ; освѣтъ това, тѣзы разстоянія сж толкози голѣмы, щото въ сравнение съ тяхъ размѣрытъ на земный шаръ треба да ся считать съвсѣмъ ничтожны. Може да ся каже, че въ голямото пространство, кое е заето отъ звѣзды, земята ся представлява по малка отъ колкото прашецътъ; по скоро можемъ да кажемъ че тя е единъ отъ безчисленнытъ атомы на безкрайното цяло, кое ся нарича вселенна, и на което центртъ, изражението на Паскаля, е ввреть, а окръжността нийдѣ. Отъ това, за да ся обяснимъ денонощното мърданіе на небесный сводъ, ный треба да допуснимъ: 1) че звѣздытъ ся мърдатъ съ такыва голѣмы бързины, за конто ный не можемъ даже да си съставимъ ясно понятие; ный ще видимъ испослѣ. че има звѣзды, на конто свѣтътъ достига до земятъ въ течението на девять години; тѣзы звѣзды, конто сж найблизо до насъ сравнително съ другытъ, за да ся завъртять около земята въ 24 часа, треба да иматъ бързина, която да надминува бързината на свѣтътъ почти въ 20,000 пѣти; ами кѣква треба да бже бързината на оныя звѣзды, на конто разстояніята сж йоще по голѣмы? 2) че бързиннытъ на звѣздытъ, при сичко че сж различни на голѣмина, тѣ сж размѣрени относително една къмъ друга, щото при общото мърданіе на една изъ звѣздытъ не бяга на прѣдъ и не остава отъ другытъ назадъ — другче взаимнытъ имъ разстоянія щяха да ся измѣнятъ; 3) Че мърданіето на сичкото това безчисленно множество на небеснытъ тѣла ся извършва около осѣта, която преминува презъ онзи атомъ на вселенижтъ, който ся нарича земя. Невѣроятностьта за съвмѣстното сществуване на сичкытъ тѣзы условия до-